

ingen anden anden By har gjort, og jeg mener, at det er min Pligt at gøre opmærksom derpaa nu, naar jeg ikke faar Lejlighed dertil senere; saa kan det eventuelle Udvalg tage under Overvejelse, hvorvidt det finder de Grunde til Gunst for Roskilde, som jeg anfører, tilstrækkelige til, at det kan slutte sig til mine Anskuelser i saa Henseende.

Jeg skal derfor tillade mig yderligere at gøre opmærksom paa nogle enkelte andre Punkter. For det første er der et Forhold nede ved Hillerød, som jeg er bleven opmærksom paa, fordi jeg ved, hvorledes Forholdene i sin Tid vare ved Vridsløse. Der er anbragt Vandklosetter paa Vridsløse, men Vridsløse ligger jo ikke paa et Sted, hvorfra man kan føre Kloakledning ud i Havet eller Fjorden, og paa Grund deraf opstod der adskillige Ulemper i saa Henseende, idet det Vandløb, hvor Afløbet skulde finde Sted, ikke var saa stort, at det kunde føre de faste Bestanddele fra Vandklosetterne med sig, men disse afsatte sig i Bunden af Grøften eller Aaløbet, saaledes at det senere blev nødvendigt at lave et Klarebassin og forandre Kloakforholdene, hvilket medførte ret betydelige Omkostninger. Enhver, der er kendt med disse Forhold, navnlig ude paa Landet, vil vide, at et Vandløb kan være meget vanskeligt, og at det kan medføre store Bekostninger at faa et saadant Forhold forandret. Skal der nedsættes en Landvæsenskommission, kan det være meget bekosteligt, og det kan meget let blive dyrt for Anstalten at faa disse Forhold reguleret ved Hillerød. Forholdet er nemlig saaledes der, at Kloakledningen skal føres ud til et lille Aaløb eller en stor Grøft, hvad man nu vil kalde det, hvor der kun løber forholdsvis lidt Vand, og det vil sikkert medføre sine Vanskeligheder. Der staar ganske vist i Motiverne, at Afløbsforholdene ikke ville afstedkomme store Vanskeligheder eller saadant noget lignende, men naar man læser det nøje og tænker over det, vil man se, at der er et mørkt Punkt, der kan foraarsage en hel Del Udgifter og Vanskeligheder senere. Derimod er Forholdet ved Roskilde saaledes, at Byen har tilbudt at føre Kloakledningen fra Anstalten ud i Fjorden, saa at der ikke vil blive nogen som helst Vanskelighed der i saa Henseende. Og saa er der ogsaa en anden Ting. Dersom der skal laves et Klarebassin, hvor de faste Bestanddele fra Vandklosetterne skulle opsamles, vil det medføre en Udgift at faa denne Renovation ført bort, og det

vil altsaa forøge Driftsudgiften. I Roskilde har man tilbudt at borttage hele Dagrenovationen uden nogen som helst Udgift for Anstalten; det har man ikke tilbudt i Hillerød, saa det er ogsaa en Udgift, man vil spare, hvis Anstalten lægges i Roskilde.

Dertil kommer, at en Anstalt ved Roskilde har den mest centrale Beliggenhed i hele Landet, idet den vil komme til at ligge ved Hovedfærdselsaaren, da Roskilde er et Knudepunkt for de forskellige Banelinier, og enhver maa derfor indrømme, at Roskilde frembyder de bedste Betingelser for en billig Drift i Fremtiden. Det er jo nemlig givet, at de forskellige Udgifter ved Transporten af Fanger fra den øvrige Del af Landet vil blive ikke saa lidt billigere til Roskilde end til Hillerød, der ligger temmelig afsides. Det antager jeg, at ærede Medlemmer ville give mig Ret i, og det er en af Hovedbetingelserne. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at der bør tages Hensyn til disse Forhold. Jeg skal ikke her bestemt angive, hvad Transporten af Fanger vil koste mere til Hillerød end til Roskilde, men i Motiverne staar der jo, at omtrent den halve Del kommer fra Kjøbenhavn, den anden Halvdel fra den øvrige Del af Landet, saa enhver kan let gøre sig en Forestilling om, hvor meget det vil have at sige. Jeg mener altsaa at turde paastaa, at Anstalten ved Roskilde, efter hvad der foreligger, vil kunne bygges ca. 10,000 Kr. billigere end noget andet Sted, at Anstalten i Fremtiden vil kunne drives langt billigere ved Roskilde end noget andet Sted af de Grunde, jeg har paavist, og at Forholdene ved Roskilde ere saaledes, at hvis Anstalten bliver bygget paa den Plads, som her er udset, saa vil den faa den mest isolerede Beliggenhed og netop opfylde de Krav, der ere stillede i saa Henseende. Der er ingen Privatbygninger i Nærheden, i det hele taget ingen Ting, der vil kunne forstyrre Fangerne, hvorimod de i Hillerød ikke ville kunne blive fri for at blive Vidne til det Liv, der foregaar paa Hillerød Jærnbane-station. Endelig frembyder Roskilde absolut de bedste Afløbsforhold, hvad der kan have meget stor Betydning for Anstaltens Drift i Fremtiden. Jeg skal derfor tillade mig at henstille til den højtærede Justitsminister og til det ærede Udvalg, der faar med den Sag at gøre, at tage disse Forhold, som jeg her har paa-peget, under nøje Overvejelse, og idet jeg haaber, at man vil gøre dette, er det i hvert Fald min Overbevisning, at man vil